

Nimi: _____

Pisteet: _____ / 24

1. Mitä 2 asiaa Aurinko **säteilee** ympäristöönsä? _____

_____/ 2 p.

2. Kuinka palavan puun **lämpö** on peräisin Auringosta? _____

_____/ 2 p.

3. Mikä uusiutumattomista luonnonvaroista on **nuorinta** eikä siitä olla yksimielisiä?

_____/ 1 p.

4. Kirjoita seuraavien sanojen kirjain (A – X) aukkoihin. 8 kirjainta jää yli:

A Aurinko – B Kuu – C hitaasti – D Islannissa – E Suomessa – F luonnonvaroja – G tuuli –
H syntymän – I rikki – J akku – K liikettä – L siipipyörää – M metallia – N muovia –
O vaarallista – P molekyyli – Q atomi – R nopeaa – S hidasta – T happi – U yhdisteitä –
V palanutta – W jännitelähteitä – X märkää

a. Sähköä saadaan aikaan, kun 2 erilaista suljetaan virtapiiriin.b. Jos paristoa voi ladata uudelleen, se on .c. Generaattori muuntaa sähköksi.d. Generaattorin voi liikuttaa tuuli tai virtaava vesi.e. Paristo, valokenno, generaattori, dynamo ja akku ovat .f. Palaminen on sitä, kun yhtyy aineeseen.g. Kemiallisen reaktion kautta syntyy .h. Monen atomin yhteismuodostelma on .i. Ruostuminen ja hapettuminen ovat palamista.j. Vesi on vetyä.k. Hiilimonoksidi on .

l. Uusiutuvia tulee ihmisen elinaikana koko ajan lisää.

m. Uusiutuvien luonnonvarojen perustana on .

n. Aurinko lämmittää maapalloa epätasaisesti, mikä saa ilman liikkeelle: syntyy .

o. Uusiutumattomien luonnonvarojen määrä kasvaa ihmisen kannalta .

p. Maan sisuksen lämpöä käytetään hyväksi erityisesti . _____ / 8 p.

5. **Tummenna** laatikko oikean kohdan edessä.

A. Mikä **El sovellu** metallien **väliaineeksi** paristoon?

☐ sitruuna

☐ suolavesi

☐ kurkku

☐ sokeri

_____ / 1 p.

B. Mitä **alkuainetta** käytetään **valokennossa**?

☐ piitä

☐ hopeaa

☐ platinaa

☐ fosforia

_____ / 1 p.

C. Mikä on **sinkin** kemiallinen merkki? Tummenna. Entä **piin**? Ympyröi laatikot.

☐ Cu

☐ Zn

☐ Ag

☐ Si

_____ / 2 p.

D. Missä voit yleisimmin nähdä **dynamon**?

- ☐ mikroaaltouunissa
- ☐ valokennossa
- ☐ polkupyörässä
- ☐ kuntopyörässä

____ / 1 p.

E. Millä keinolla saat itse aikaan suurimman **sähköjännitteen**?

- ☐ perunaparistolla
- ☐ yhdellä pienellä valokennolla
- ☐ magneetilla ja käämillä
- ☐ kammesta veivattavalla generaattorilla

____ / 1 p.

6. Luonnonvarat

Piirrä **käsitekartta** luonnonvaroista. Jaa ne uusiutuviin ja uusiutumattomiin ja kirjoita niiden alle, mitä eri luonnonvaroja niihin kuuluu.

____ / 5 p.